

สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของมณฑลยูนนาน ฉบับที่ 11 ครอบคลุม ระยะเวลา 5 ปี (ปี 2549 - 2553)

ในระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ครอบคลุมระยะเวลา 5 ปี นับเป็นช่วงเวลาที่สำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจมณฑลยูนนาน โดยในช่วงอดีตที่ผ่านมามณฑลยูนนานยังถือว่าอยู่ในขั้นแรกของการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวคิดสังคมนิยม แต่ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 นี้ รายได้ต่อคน (GDP per Capita) ของมณฑลยูนนานได้ก้าวสู่ระดับ 1,000 ดอลลาร์ สหรัฐ นับเป็นก้าวที่สำคัญในการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ต้องเผชิญหน้ากับความท้าทายใหม่ๆ เผชิญหน้ากับปัญหาและความยากลำบากที่มาพร้อมกับจุดเปลี่ยนทางเศรษฐกิจของยูนนาน การกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจนโยบายทางเศรษฐกิจสังคม รวมไปถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ เพื่อรักษาเสถียรภาพในการเติบโตทางเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน จะเป็นวิธีการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับลำดับขั้นของการพัฒนาในปัจจุบัน ซึ่งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันเพื่อเผชิญหน้ากับความท้าทายครั้งใหม่นี้

หากพิจารณาจากแผนแม่บทของยุทธศาสตร์ “สามก้าวอย่าง” ในช่วง 20 ปีแรกของศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นช่วงเวลาประเทศจีนกำหนดเป้าหมายเพื่อก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในระดับต้น ดังนั้น ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงเป็นช่วงเวลาที่ยูนนานต้องศึกษาถึงโอกาสและอุปสรรคของการบรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมของมณฑลยูนนาน

การสร้างพื้นฐานที่ดีในด้านต่างๆ รวมทั้งการเริ่มต้นและพัฒนาแสวงหาจุดเด่นเพื่อใช้ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจนับเป็นภาระหน้าที่สำคัญที่ต้องกำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เพื่อสร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในระยะยาว ขณะเดียวกันต้องไม่ละทิ้งโอกาสที่เข้ามาทั้งจากภายในประเทศ (แผนพัฒนามณฑลฝั่งตะวันตก) และจากต่างประเทศ (การจัดตั้งเขตการค้าเสรีจีน-อาเซียน) โดยพยายามปรับปรุงเงื่อนไขต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคขัดขวางโอกาสเหล่านั้น หากการดำเนินการตามแนวทางดังกล่าวสำเร็จ ก็จะสามารถผลักดันเศรษฐกิจมณฑลยูนนานให้ก้าวขึ้นสู่ลำดับการพัฒนาที่สูงขึ้นไปอีกก้าว

ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 ที่ผ่านมานับเป็นช่วงเวลาที่ได้ทดลองใช้แนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางที่กำหนดร่วมกันระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่น ดังนั้น การนำเอาแนวทางที่ได้ทดลองมาแล้วมาต่อยอดใช้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับปัจจุบัน จึงช่วยให้แนวคิดการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจที่ใช้อยู่มีความรัดกุมมากยิ่งขึ้น ผู้ปฏิบัติก็มีความเข้าใจและปฏิบัติได้อย่างชัดเจนถูกต้อง และจะทำให้การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีการอัตราที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพกว่าที่ผ่านมา

การใช้โอกาสที่ได้มาเพื่อใช้สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นโอกาสที่เกิดจากการรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจอันได้แก่ เขตการค้าเสรีจีน-อาเซียน ที่มาพร้อมๆ กับกลยุทธ์ “ก้าวออกไป” ของรัฐบาลกลาง ซึ่งต่างเอื้อประโยชน์ให้กับมณฑลยูนนานที่จะเปิดพื้นที่สองตลาดดังกล่าวนี้ให้เข้าถึงกัน ผลักดันการสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ในขณะเดียวกันก็พัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้ากับกลุ่มเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเฉพาะกับกลุ่มความร่วมมือมณฑลโดยรอบลุ่มแม่น้ำจู โดยพัฒนามณฑลยูนนานให้เป็นสะพานทางการค้าระหว่างทั้ง

สองกลุ่ม ตลอดจน การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางการลงทุนและสนับสนุนการสร้างความร่วมมือทางการค้า เพื่อดึงเม็ดเงินจากภายนอกให้เข้ามาลงทุนในมณฑลยูนนาน

นอกจากนี้ ยังต้องเร่งรัดปรับปรุงโครงสร้างต่างๆ ที่เป็นส่วนสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพของระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ ระบบการจัดเก็บภาษี สิ่งแวดล้อมในด้านการลงทุน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และระบบการศึกษา ในขณะที่เดียวกันต้องพัฒนาบุคลากรในระดับต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันเป็นองค์ความรู้สำคัญในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมที่ค่อนข้างอ่อนแอและล่าช้า เช่น ภาคบริการ โดยจะต้องเชื่อมโยงกลุ่มธุรกิจที่มีความเชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้ามาลงทุน ลดอุปสรรคที่เป็นกำแพงขวางกั้นเทคโนโลยีและความรู้ใหม่ๆ จากต่างประเทศ พัฒนาตามแนวทาง “ทำให้เป็นเมืองใหญ่” (Urbanize) และแนวทาง “ทำให้เป็นอุตสาหกรรม”(Industrialize) ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณการบริโภคและการลงทุน อันจะนำมาซึ่งการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการเปลี่ยนโครงสร้างแรงงานระหว่างเมืองกับชนบท ด้วยการดูดซับเอาแรงงานส่วนเกินในภาคเกษตรกรรมของชนบทสู่แรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตเมือง นอกเหนือจากแนวทางต่างๆ ข้างต้น การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การพัฒนามณฑลผิงตงตะวันตกอย่างต่อเนื่องจริงจัง ก็มีผลส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาในส่วนที่เป็นจุดอ่อนต่างๆ ของมณฑลยูนนานไปพร้อมกัน

แม้จะมีปัจจัยที่เป็นโอกาสของการพัฒนาอยู่หลายข้อดังที่กล่าวมาในข้างต้น แต่ก็มิใช่อุปสรรคและข้อจำกัดหลายประการที่จะต้องระมัดระวัง ไม่ว่าจะเป็นกระแสโลกาภิวัตน์ที่ส่งผลต่อรูปแบบการผลิตที่เปลี่ยนรูปแบบไปสู่การผลิตที่ไร้พรมแดน ซึ่งขึ้นอยู่กับต้นทุนการผลิตของแต่ละพื้นที่เป็นสำคัญ รูปแบบดังกล่าวนำมาทั้งโอกาสและแรงกดดันจากการแข่งขัน นอกจากนี้ ปัญหาความไม่สมดุลของการเติบโตทางเศรษฐกิจและการเติบโตที่ไม่มีคุณภาพก็เป็นปัญหาสำคัญที่มณฑลยูนนานต้องเผชิญในลำดับขั้นของการเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงต้องสามารถตอบสนองความต้องการในมิติต่างๆ สามารถบรรเทาและแก้ไขปัญหาที่เป็นผลกระทบของการพัฒนาเศรษฐกิจในแง่มุมต่างๆ พร้อมกัน

ความยากลำบากในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจ โครงสร้างในด้านอุปสงค์ที่ไม่สอดคล้องเพียงพอ การเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต้องพึ่งพาปริมาณการลงทุนมหาศาล โครงสร้างของอุตสาหกรรมการผลิตและโครงสร้างของแรงงานที่ไม่สอดคล้องกัน การลดกำลังแรงงานในภาคเกษตรกรรม และการเพิ่มปริมาณการจ้างงานในภาคบริการเป็นไปอย่างยากลำบาก โครงสร้างเมืองและชนบทไม่สามารถปรับเปลี่ยนตามแผนที่วางไว้ เพราะอุปสรรคของการเปลี่ยนสถานะจากการเป็นเกษตรกรสู่การเป็นคนในเขตเมือง และขีดจำกัดของการเติบโตในภาคอุตสาหกรรม ดังนั้น เป้าหมายในการลงทุนและการจ้างงานที่เพิ่มขึ้น รวมถึงการเร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงเป็นภารกิจเร่งด่วนของการปรับโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ยังไม่สมบูรณ์ของมณฑลยูนนาน

นอกจากนี้ ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมอันเป็นผลสืบเนื่องจากการเติบโตทางเศรษฐกิจและการปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตที่พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งนับวันปัญหาจะทวีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ ต้นทุนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สูงขึ้น มีอาจหยุดยั้งอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นลง ทั้งทรัพยากรดิน น้ำ สินแร่ต่างๆ และป่าไม้ ยังคงเป็นทรัพยากรธรรมชาติหลักที่สนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งนับวันก็มีแต่จะลดน้อยลงไป หลายพื้นที่เริ่มประสบ

กับภัยพิบัติอันเกิดจากความเสียหายของธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาดินถล่ม มลพิษทางอากาศ หรือสภาพอากาศที่แปรปรวน เริ่มปรากฏชัดมากขึ้นตามลำดับ และนับเป็นจุดต่อแหลมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สำหรับด้านสังคม จะเห็นได้ว่า ความไม่สมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับสังคมที่ปรากฏออกมา แรงกดดันจากอุปทานแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น งบประมาณในด้านการศึกษาที่ไม่เพียงพอ ปัญหาการเข้าถึงบริการสาธารณสุข “เข้าเรียนก็ยาก ค่ารักษาพยาบาลก็แพง” นับเป็นปัญหาที่ประชาชนทั่วไปต้องประสบ การกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม ระบบสวัสดิการสังคมที่ยังมีปัญหา โดยเฉพาะต่อกลุ่มผู้ยากไร้ คนว่างงาน และเกษตรกร โครงสร้างที่สมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจกับสังคมยังคงไม่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมานับเป็นอุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจของมณฑลยูนนานเป็นอย่างมาก

ความเหลื่อมล้ำทางด้านการพัฒนาระหว่างภาคเมืองกับภาคชนบท ปรากฏเป็นปัญหาความขัดแย้งเชิงโครงสร้างในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ชนบทที่การพัฒนาที่ยังคงเชื่องช้าล่าช้า การแก้ไขปัญหารายได้ต่ำและความยากจนยังไม่ได้รับการแก้ไข ขณะที่ความเหลื่อมล้ำระหว่างเมืองกับชนบทกลับยิ่งห่างกันมากขึ้น เป็นปัญหาที่มณฑลยูนนานต้องประสบเสมือนผลกระทบของการเติบโตทางเศรษฐกิจที่รวดเร็วแต่ไม่ทั่วถึง ซึ่งจำต้องได้รับการปรับเปลี่ยนแก้ไขและดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างความสมดุลในด้านการพัฒนาให้เกิดขึ้นตลอดช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11

แนวคิดพื้นฐานและแนวทางการพัฒนา

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 แนวคิดหลักที่ใช้ในการกำหนดกรอบการพัฒนาคือแนวคิด “3 ตัวแทน” ของเติ้งเสี่ยวผิง ซึ่งให้ความสำคัญกับการมุ่งเน้นพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม มุ่งนำมณฑลยูนนานและประเทศจีนก้าวสู่ความเจริญในระดับเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้วโดยพร้อมเพรียง การก้าวสู่ความเจริญในระดับเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้วดังกล่าว จะต้องมองการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นแกนหลัก ใช้การยกระดับความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเป็นวิถีการพัฒนาเศรษฐกิจ ควบคู่กับการคำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม โดยใช้เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ใช้ระบบเศรษฐกิจเสรีควบคู่กับระบบเศรษฐกิจแบบวางแผนเพื่อกำกับทิศทางการพัฒนา นำไปสู่เศรษฐกิจที่มีความกลมกลืน พัฒนาเศรษฐกิจสังคมโดยเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ผลักดันเศรษฐกิจบนฐานแนวคิดสังคมนิยมให้เติบโตอย่างต่อเนื่องมั่นคง สู่ความเป็นสังคมใหม่ที่มีความเจริญทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมอย่างแท้จริง

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ต้องรักษาเสถียรภาพและอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง จะต้องเร่งรัดอัตราการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก เพิ่มระดับความสามารถในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เร่งรัดในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างระหว่างภาคเมืองกับภาคชนบท ต้องเพิ่มความเข้มข้นในการสร้างสังคมที่มีความกลมกลืน ในขณะเดียวกันต้องไม่ละเลยแนวคิดการเปิดเสรี โดยการนำ “แผนในภาพใหญ่ 5 ประการ” มาเป็นตัวตั้ง รวมทั้ง การสร้างสังคมที่มีความเสมอภาคและการมองคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ลดความเหลื่อมล้ำระหว่างชนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ วิธีการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 มีดังนี้

1. ใช้แนวคิดการพัฒนาอย่างรวดเร็วและดีควบคู่กันเป็นตัวตั้ง กล่าวคือ การพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์อันเป็นปัจจัยสำคัญอันดับหนึ่งในการก้าวสู่ระดับการพัฒนาในระนาบเดียวกันกับกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ขณะเดียวกันต้องนำเอาช่วงเวลาที่เป็โอกาส ณ ปัจจุบันมาใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการเร่งรัดการพัฒนา ใช้การพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ และการมองคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา มาเป็นโครงสร้างหลักในการตั้ง “คน” เข้ามาร่วมในกระบวนการของการพัฒนา เพื่อให้ทุกคนทุกกลุ่มชนชาติมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาตามตัวแบบที่กำหนด นำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ “ทุกพื้นที่ ทุกกลุ่มชนชาติ ล้วนมั่งคั่งร่ำรวย”

2. ใช้การปรับโครงสร้างและปฏิรูปวิธีการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจเป็นเป้าหมาย ใช้การเพิ่มคุณภาพประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจเป็นหัวใจหลัก เพื่อปรับโครงสร้างทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน โครงสร้างเมืองกับชนบท รวมไปถึงโครงสร้างอื่นๆ ในระบบ ทั้งนี้ ให้นำแนวทางการสร้างนวัตกรรมมาใช้เป็นแนวทางหลักของการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สร้างความต่อเนื่องของการพัฒนาสู่เป้าหมาย “การเป็นมณฑลที่มีความเป็นเลิศทางอุตสาหกรรม” ทุ่มเทพประมาณเพื่อพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และทรัพยากรมนุษย์ เพื่อลดการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมากมาสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจที่อาศัยวิทยาศาสตร์ และทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก รักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการรักษาสมดุลของระบบชีวภาพ เร่งสร้างระบบป้องกันและรักษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม พัฒนาสู่เศรษฐกิจที่มุ่งตอบสนองความยั่งยืนของการพัฒนา

3. ใช้การเปิดเสรีและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เป็นแรงขับเคลื่อนหลักของการสร้างเศรษฐกิจแบบ “สังคมนิยมตลาด” ซึ่งมีเป้าหมายของการพัฒนาที่ต้องการกระจายผลประโยชน์สู่คนส่วนใหญ่เป็นหลักสำคัญ ใช้การสร้างนวัตกรรมเป็นจุดสำคัญของการพัฒนาและปฏิรูปโครงสร้าง สนับสนุนผลิตภัณฑ์ภาคเอกชนให้เติบโตขึ้นเป็นกำลังหลัก สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุน สร้างบรรยากาศความเท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ เพื่อดึงดูดอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ จากต่างประเทศเข้ามา อันจะเป็นสะพานเพื่อการเรียนรู้สู่การพัฒนายกระดับเทคโนโลยีของมณฑลยูนนานในอนาคต

4. ในภาพรวมของแผนพัฒนาฯ ได้มองการพัฒนาระหว่างเมืองกับชนบท และการเชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างเขตพื้นที่ต่างๆ เป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดผลประโยชน์อย่างถ้วนทั่วแก่ทุกพื้นที่และทุกชนเผ่า สร้างสังคมที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีให้เกิดขึ้นอย่างทั่วถึง สนับสนุนแนวทาง “การใช้ภาคอุตสาหกรรมกลับมาช่วยเหลือภาคเกษตรกรรม” แนวทาง “เขตเมืองส่งเสริมเขตชนบท” แนวทาง “อุตสาหกรรมใกล้ชิดเกษตรกรรม” แนวทาง “เขตเมืองนำทางชนบท” การสร้างระบบการช่วยเหลือเกื้อกูลร่วมกันพัฒนา ก็เพื่อเป้าหมายการสร้างความสำเร็จเติบโตทั้งในเขตเมืองและชนบท มุ่งสู่การเป็นมณฑลที่มีระดับความเจริญทางเศรษฐกิจในระดับเดียวกันกับประเทศที่พัฒนาแล้วในระดับต้น

5. มองคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา สร้างมณฑลยูนนานให้กลายเป็นสังคมแห่งความสมานฉันท์และกลมกลืน ใช้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นหลัก สร้างระบบกลไกที่ช่วยรักษาความเสมอภาคและผลประโยชน์ของแต่ละชนเผ่าแต่ละบุคคลให้มีความเท่าเทียมกัน เป็นการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจร่วมกับความมั่นคงทางสังคม กล่าวคือมุ่งสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เพื่อเพิ่มปริมาณการจ้างงาน เพิ่มรายได้ต่อหัวของประชากร ขณะเดียวกันก็สร้างระบบการให้บริการด้าน

การประกันสุขภาพที่ทั่วถึง ระบบสวัสดิการสังคมที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จัดทำโครงสร้างที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์จากการพัฒนาให้กับทุกฝ่าย เพื่อสร้างสังคมที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกลุ่มผู้ยากไร้ที่มีความยากลำบากมากที่สุด จะต้องลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ ความเหลื่อมล้ำทางการพัฒนา ระหว่างเมืองกับชนบท ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ระหว่างเมืองกับชนบท ความเหลื่อมล้ำทางด้านบริการสาธารณสุขระหว่างเมืองกับชนบท นำเอาแนวคิดทางด้านระบบศีลธรรม เพื่อยกระดับจิตใจ สร้างความมีวัฒนธรรมให้เกิดแก่ประชาชน เร่งรัดแก้ปัญหาความยากจนของชนกลุ่มน้อยที่อยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร สร้างความปลอดภัยสาธารณะ และกระจายอำนาจการบริหารเพื่อรักษาความสงบสุขของสังคม

เป้าหมายของการพัฒนา

หากพิจารณาถึงแนวโน้มและเงื่อนไขของการพัฒนา ในช่วงเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ถือเป็นช่วงเวลาแห่งการเร่งรัดการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อมุ่งสู่การเป็นสังคมที่มีความเจริญรุ่งเรืองในระดับเดียวกับกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วระดับต้น โดยจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ การพัฒนาสู่การเป็นมณฑลที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจแบบยั่งยืน (Green Economy) เป็นมณฑลที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมของหลากหลายชนเผ่าที่หล่อหลอมรวมกันอย่างกลมกลืน เป็นมณฑลที่เป็นสะพานทางเศรษฐกิจเชื่อมต่อระหว่างจีนกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียใต้ เป็นมณฑลที่มีความเป็นเลิศในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยในปี 2553 มณฑลยูนนานได้ตั้งเป้าหมายด้านเศรษฐกิจโดยยกระดับประสิทธิภาพในการผลิต เน้นลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติ และวางเป้าหมายให้มี GDP ต่อหัวสูงกว่าในปี 2543 หนึ่งเท่าตัว ขณะที่อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเฉลี่ยต่อปีต้องสูงกว่าร้อยละ 8.5 อัตราการเติบโตเฉลี่ยต่อปีในด้านการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรต้องสูงกว่าร้อยละ 13.5 เศรษฐกิจในภาพรวมต้องเติบโตอย่างเข้มแข็ง การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาสินค้าต้องเป็นไปอย่างมีเสถียรภาพ ประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรเพื่อการพัฒนาต้องสูงขึ้นอย่างเด่นชัด โดยตั้งเป้าหมายอัตราการใช้พลังงานต่อ GDP ต้องลดลงร้อยละ 12 เปรียบเทียบกับอัตราการใช้พลังงานในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 โดยแนวโน้มอัตราความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมต้องลดลงและถูกจำกัดลงให้ต่ำที่สุด

ทั้งนี้ ในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจจะต้องเร่งพัฒนาในอุตสาหกรรมที่มีความได้เปรียบ ส่งเสริมการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีตราสินค้าเป็นของตนเอง สร้างความสามารถในการแข่งขันทั้งกับภายในและกับต่างประเทศ สร้างระบบเศรษฐกิจแบบ “สังคมนิยมตลาด” ที่สมบูรณ์ สู่ระดับใหม่ของการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ขยายเวลาการศึกษาของประชาชนโดยเฉลี่ยให้สามารถอยู่ในระบบครบตามเกณฑ์ภาคบังคับ 9 ปี สร้างงานใหม่ๆ ออกมารองรับแรงงานที่เพิ่มขึ้น กำหนดอัตราการว่างงานในเขตเมืองต้องต่ำกว่าร้อยละ 5 ระบบประกันสังคมที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น ทั้งในด้านที่อยู่อาศัย การคมนาคม การศึกษา วัฒนธรรม สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อมและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับการปรับเปลี่ยนให้ดีขึ้น การผลิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรต้องได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น ยกระดับคุณภาพชีวิตจากระดับที่ยากจนสู่ระดับ “กินอิ่มนอนอุ่น” ระดับรายได้เพิ่มสูงขึ้น การได้รับความเป็นธรรมในด้านต่างๆ อย่างสมบูรณ์ ยกระดับทั้งคุณภาพชีวิตและระดับศีลธรรมให้กับทุกกลุ่มชน สร้างสังคมที่ปลอดภัยน่าอยู่ และมีประสิทธิภาพในการผลิต สู่สังคมที่มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

เศรษฐกิจในภาพรวมต้องได้รับการพัฒนาสู่ความเข้มแข็ง โดยในปี 2553 ผลผลิตมวลรวมของมณฑลต้องสูงกว่าปี 2543 อย่างน้อย 1.2 เท่า ขณะที่ GDP ต่อหัวสูงกว่าปี 2543 อย่างน้อย 1.1 เท่า อัตราการเติบโตของรายรับของภาคการคลังต้องสูงกว่าอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ งบประมาณรายจ่ายต้องเป็นแบบสมดุล

การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และรูปแบบการเติบโตทางเศรษฐกิจต้องได้รับการพัฒนา อัตราส่วนระหว่างภาคการผลิตทั้งสามอยู่ที่ 15:43:42 มูลค่าการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรสะสมตลอดระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ต้องมากกว่า 1 ล้านล้านหยวน และทุกหนึ่งหมื่นหยวนของมูลค่า GDP ต้องลดการใช้พลังงานลงต่ำกว่า 1.6 ตันของหน่วยวัดมาตรฐานถ่านหิน

ส่วนทางด้านสาธารณสุขปโภคพื้นฐานต้องมีการปรับปรุงที่ดีขึ้นอย่างเด่นชัด ปริมาณพลังงานสามารถตอบสนองความต้องการเพื่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและเพื่อความต้องการใช้ของประชาชน ระบบการคมนาคม ระบบประปา รวมไปถึงสาธารณสุขปโภคในด้านอื่นๆ ที่มีประสิทธิภาพ

ระดับคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น จำนวนประชากรที่ถูกควบคุมไว้มีให้เกินกว่า 46 ล้านคน อัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรในระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ ต้องต่ำกว่าร้อยละ 6.08 อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้โดยเฉลี่ยสำหรับประชากรในเขตเมืองและเขตชนบทต้องมากกว่าร้อยละ 6 และต้องสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ทัดเทียมกันระหว่างเมืองกับชนบท

เน้นการสร้างความสำเร็จเติบโตทางในด้านเศรษฐกิจและสังคมไปพร้อมๆ กัน ทั้งการเพิ่มอัตราการมีงานทำ โดยมีเป้าหมายภายใน 5 ปีนี้ ในเขตเมืองต้องมีตำแหน่งงานเพิ่มเติมมากกว่า 1 ล้านตำแหน่ง สัดส่วนจำนวนประชากรในเขตเมืองอยู่ที่ร้อยละ 35 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ขณะที่จำนวนประชากรที่จัดอยู่ในกลุ่มยากจนต้องลดลง 2.5 ล้านคน

อัตราการเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องลดลง พื้นที่ป่าต้องเพิ่มขึ้นถึงระดับร้อยละ 53 ของพื้นที่ทั้งหมด การลงทุนเพื่อลดมลภาวะที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต้องมีสัดส่วนถึงระดับร้อยละ 1.5 ของ GDP ในด้านการจัดวางผังเมืองการพัฒนาพื้นที่เขตเมืองต้องจัดวางแผนการพัฒนาที่คำนึงถึงจำนวนประชากร การเติบโตทางเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการรักษาสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องสมดุลกัน ตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน

การให้บริการสาธารณะที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ สัดส่วนการใช้จ่ายในด้านวัฒนธรรม การศึกษา วิทยาศาสตร์ ต่อรายจ่ายของภาครัฐฯ ทั้งหมดต้องมากกว่าร้อยละ 28.5 ขณะที่ค่าใช้จ่ายในด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ต้องมากกว่าร้อยละ 1.5 ระยะเวลาในการศึกษาโดยเฉลี่ยต่อคนต้องไม่ต่ำกว่า 8 ปี ระบบสวัสดิการสังคมทั้งของภาคเมืองและภาคชนบทต้องได้รับการปรับปรุงให้ครอบคลุมเข้มแข็ง

จึงกล่าวได้ว่า แนวทางการปฏิรูปทางเศรษฐกิจที่กำลังปฏิบัติ ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในหลากหลายมิติ ทั้งการเปลี่ยนแปลงในระบบราชการ ระบบการเงินการคลัง ระบบเศรษฐกิจคู่ขนานระหว่างภาคเมืองกับภาคชนบท นำมาสู่ผลลัพธ์ที่น่าพึงพอใจทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตารางที่ 1 ดัชนีชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11			
ดัชนีชี้วัด	ปี 2548	ปี 2553	รูปแบบการชี้วัด
GDP ของมณฑล ราคาปี 2548 (ล้านบาท)	347,200	522,000	การประมาณการ
สัดส่วนของภาคการผลิตที่ 1:2:3 (%)	19:42:39	15:43:42	การประมาณการ
GDP ต่อหัว ราคาปี 2005 (หยวน)	7,833	11,400	การประมาณการ
การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภาคบริการ(%)	-	[2.0]	การประมาณการ
การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนการจ้างงานในภาคบริการ (%)	-	[4.6]	การประมาณการ
สัดส่วนประชากรในเขตเมือง (%)	29.5	35.0	การประมาณการ
ปริมาณการผลิตอาหาร (หมื่นตัน)	1,515	1,600	การประมาณการ
การถ่ายโอนแรงงานภาคการเกษตรสู่แรงงานภาคอุตสาหกรรม (ล้านคน)	[4.8]	[6.0]	การประมาณการ
รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อหัวของเกษตรกร ราคาปี 2005 (หยวน)	2,042	2,730	การประมาณการ
รายได้ที่แท้จริงเฉลี่ยต่อหัวของประชาชนเขตเมือง ราคาปี 2005 (หยวน)	9,266	12,400	การประมาณการ
การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ราคาปี 2005 (ล้านบาท)	[565,800]	\geq 1,000,000]	การประมาณการ
ความยาวของพื้นผิวถนน (หมื่นกิโลเมตร)	16.8	17.2	การประมาณการ
: ทางด่วนมอเตอร์เวย์ (หมื่นกิโลเมตร)	0.14	0.32	การประมาณการ
ความยาวเส้นทางรถไฟ (หมื่นกิโลเมตร)	0.19	0.3	การประมาณการ
สัดส่วนเงินลงทุนด้านการวิจัยพัฒนาต่อ GDP(%)	0.41	\geq 1.5	การประมาณการ
ปริมาณน้ำที่ใช้ในทุกๆ หมื่นหยวนของมูลค่าเพิ่มจากการผลิตภาคอุตสาหกรรม (ลูกบาศก์เมตร)	500	300	การประมาณการ
จำนวนปีที่อยู่ในระบบการศึกษาของประชาชน(ปี)	6.3	8.0	การประมาณการ
จำนวนประชากร (ล้านคน)	44.504	46.00	การควบคุม วางแผน
จำนวนงานใหม่ในเขตเมืองช่วงระยะเวลา 5 ปีของแผนพัฒนาฯ (ล้านคน)	\geq 0.9]	\geq 1.0]	การควบคุม วางแผน
อัตราการว่างงานในเขตเมือง (%)	\leq 4.3	\leq 5.0	การควบคุม วางแผน
ปริมาณการใช้พลังงานต่อมูลค่าผลผลิตมวลรวม ทุกๆหมื่นหยวน (จำนวนตันตามหน่วยวัดถ่านหิน มาตรฐาน/หมื่นหยวน)	1.83	1.60	การควบคุม วางแผน

ดัชนีชี้วัด	ปี 2548	ปี 2553	รูปแบบการชี้วัด
พื้นที่เพาะปลูก (หมื่นเฮกตาร์)	606	610	การควบคุม วางแผน
การลดลงของจำนวนประชากรที่จัดอยู่ในกลุ่ม ยากจน (ล้านคน)	0.5	[2.5]	การควบคุม วางแผน
การจัดสรรน้ำประปาที่สะอาดแก่เกษตรกรใน ชนบท (ล้านคน)	-	[5.0]	การควบคุม วางแผน
สัดส่วนการเข้าถึงพื้นที่ชนบทด้วยถนน (%)	98.3	99.9	การควบคุม วางแผน
สัดส่วนรายจ่ายด้านวัฒนธรรม การศึกษา วิทยาศาสตร์ และสุขภาพ ต่อรายจ่ายรวมของ ภาครัฐทั้งหมด (%)	-	28.5	การควบคุม วางแผน
จำนวนผู้ศึกษาในสายอาชีวศึกษา (หมื่นคน)	29.3	46	การควบคุม วางแผน
สัดส่วนของผู้เข้าศึกษาในชั้นมัธยมปลายและอยู่ ครบ 3 ปีการศึกษา (%)	-	≥ 95.0	การควบคุม วางแผน
สัดส่วนการได้รับชมข่าวสารโฆษณา/รายการ โทรทัศน์ (%)	92/93.5	95/96	การควบคุม วางแผน
สัดส่วนของเด็กที่ได้รับการฉีดวัคซีนมาตรฐาน(%)	90	90	การควบคุม วางแผน
อัตราการตายของทารกหลังคลอด (คน/แสนคน)	65.4	49	การควบคุม วางแผน
อัตราส่วนการเข้าถึงการรักษาพยาบาลแผน ปัจจุบันในภาคชนบท (%)	40.3	100	การควบคุม วางแผน
จำนวนประชากรในเขตเมืองที่อยู่ในกลุ่ม ผู้ประกันตนหลังเกษียณอายุ (ล้านคน)	1.762	2.90	การควบคุม วางแผน
สัดส่วนของพื้นที่ป่าไม้ (%)	50.0	53.0	การควบคุม วางแผน
ปริมาณการใช้ chemical oxygen (ล้านตัน)	0.295	0.276	การควบคุม วางแผน
ปริมาณการปล่อยก๊าซแอมโมเนีย และไนโตรเจน (หมื่นตัน)	1.82	1.7	การควบคุม วางแผน
ปริมาณการปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (หมื่น ตัน)	48.2	49.7	การควบคุม วางแผน
สัดส่วนของปริมาณน้ำในเขตเมืองที่ได้รับการ บำบัดก่อนปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ (%)	52	60	การควบคุม วางแผน

ดัชนีชี้วัด	ปี 2548	ปี 2553	รูปแบบการชี้วัด
สัดส่วนของปริมาณขยะในเขตเมืองที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง (%)	38	60	การควบคุม วางแผน
สัดส่วนของขยะอุตสาหกรรมที่ถูกนำกลับมาใช้ใหม่ (%)	45	50	การควบคุม วางแผน
พื้นที่ที่ได้รับการฟื้นฟูจากการชะล้างพังทลายของหน้าดิน (ล้านเฮกตาร์)	[1.2]	[1.2]	การควบคุม วางแผน
มูลค่าการส่งออกสุทธิ (ราคาปีปัจจุบัน, ล้านดอลลาร์ สรอ.)	4,700	8,280	ดัชนีชี้หน้า
มูลค่าการส่งออกสุทธิภาคบริการ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	500	1,000	ดัชนีชี้หน้า
เงินลงทุนจากต่างประเทศ (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	[570]	[1,100]	ดัชนีชี้หน้า
สัดส่วนของผลผลิตมวลรวมที่เกิดจากภาคเอกชนต่อผลผลิตมวลรวมทั้งหมด (%)	35.0	50.0	ดัชนีชี้หน้า
หมายเหตุ: [] จำนวนสะสมในช่วงระยะเวลา 5 ปี			

ความหมายของ รูปแบบการชี้วัด

ในเป้าหมายของการพัฒนา รัฐบาลได้กำหนดดัชนีที่ชี้วัดเป้าหมายไว้หลายประการดังแสดงในตารางที่ 1 โดยจำแนกประเภทของการชี้วัดไว้ 3 ชนิด ได้แก่

- ดัชนีชี้หน้า เป็นดัชนีชี้วัดที่รัฐบาลหวังให้การเติบโตเป็นไปในแนวทางดังกล่าว โดยภาคเอกชนจะเป็นกำลังหลักในการดำเนินการเพื่อก้าวสู่เป้าหมาย ขณะที่ภาครัฐบาลทำหน้าที่เพียงจัดสิ่งแวดล้อมในระดับมหภาคให้เหมาะสม เป็นธรรม เอื้อต่อการดำเนินการของเอกชน
- ดัชนีประมาณการ เป็นลักษณะที่มีพื้นฐานมาจากดัชนีชี้หน้า แต่รัฐบาลจะเพิ่มระดับความเข้มข้นในการเข้าไปแทรกแซงกลไก ไม่ว่าจะเป็นการใช้นโยบายการคลังด้วยการใช้งบประมาณรายจ่ายผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การผลิตและการลงทุนโดยตรงผ่านรัฐวิสาหกิจ การกำหนดนโยบายด้านราคาเพื่อก่อให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรมในสังคม
- ดัชนีวางแผนควบคุม เป็นค่าดัชนีที่เพิ่มระดับความเข้มข้นในการเข้าไปแทรกแซงกลไกให้สูงขึ้นไปอีกระดับ หรือเรียกดัชนีดังกล่าวว่า เป็นสิ่งที่รัฐบาลปรารถนาจะให้เป็นไปตามนั้น โดยส่วนใหญ่จะเป็นเป้าหมายของรัฐบาลท้องถิ่นแต่ละมณฑลใช้กำกับดูแลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน เป็นการกำหนดดัชนีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานระดับล่างลงไป นำไปสู่การจัดสรรทรัพยากรและงานบริการต่าง ๆ ซึ่งดำเนินการโดยรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ